

prebivalcem mnogo lepega dobička. Madrid šteje preko 400.000 prebivalcev, ima 71 trgov, 32 cerkev, bogate muzeje, umeteljniške zbirke, mej katerimi je zbirka slik bajè najbogatejša v vsej Evropi. Španjolci so lep, čvrst narod, posebno njih narodna nošnja jim kaj lepo pristoji. Slika vam kaže trg z ovočjem po južnih mestih španske dežele.

Glavno mesto na Portugalskem je Lizbona sè 204.000 prebivalci. Mesto ima nad 240 cerkev, 99 kapel in 82 samostanov. Obrti je tù malo, kupuje mnogo, ki je pa večinoma v tujih angležkih rokah.

T.

Vstajenje.

Surrexit Dominus vere, Alleluja!
Vstal je Gospod res, Aleluja!

Minol je sveti postni čas, čas resnôbe in žalovanja. Trpeči Zveličar, katerega so položili pred kratkim v krasen, z mnogobrojnimi luceicami in raznobojsnimi cveticami nakiteni grob, pred katerim se je zbiralo verno ljudstvo v toljah molit ga in častit, vstal je častitljivo od smrti in dovršil človeško odrešenje.

Kako nenadoma se je vse izpremenilo! Ni več toge, ne žalovanja; vse je polno največjega veselja. Cerkev je splekl žalno obleko in se zavila v belo krilo. Kako veličastno doné zvonovi v visokem zvoniku, ki so pred kratkim še tožno molčali in oznanjujejo vesoljnemu stvarstvu veleslavno vstajenje in zmago Odrešenika! Vse se giblje in raduje, praznično je vsakdo oblečen. Delo počiva in vse se zbira v prostorno cerkev. Tù prepevajo pevci veselo „aleluja“ in duhovnik oznanjuje: „Vstal je Gospod res!“ Približa se krasnemu božjemu grobu, vzdigne presveto telo in k ljudstvu obrnen zapoje trikrat z vzvišenim glasom: „aleluja!“ Vse se dvigne po konci in hiti udeležit se slavnostnega sprevoja. Iz velikih cerkvenih vrat se usiplje pobožno ljudstvo; par se vrsti za parom in podaljša dolgo vrsto. Sprevod se pretrga, in duhovnik noseč Najsvetejšega prestopi v svečanem spremstvu cerkveni prag. A hitro se sklene zopet sprevod, ker nove tôlte se usipavajo na prosto nasledovat blagoslavlajočemu Bogu. Kakor angeljski glasovi se glasi v nebo vesela pesen:

Zveličar naš je vstal iz grôba!

Kje, smrt je zdaj premaga tvoja?

Vesel prepevaj, o kristjan!

In tvoje ostro zêlo, kje?

Premagana je vsa ludôba.

Veselo upa duša moja.

Dan's je rešenja tvojga dan!

Življenje večno čaka nje.

Potra je pekla oblást,

Moj Jezus je od mrtyh vstal,

O poj, kristjan, hvaležno čast! Aleluja!

Kraljestvo smrti pokončal! Aleluja!

In pobožno ljudstvo ponavlja vse razvneto in vzradoščeno „aleluja.“ Sreča vsacega je neizmerno veselo, polno hvaležnosti in najslajših čutil, a jezik nima moči, da bi je mogel razodeti in pokazati svetu. V glasnej molitvi, katero si nakladajo mili, mogočni glasovi zvonov, da jo nosijo tjà nad oblake na svojih lehnih krilih, zjediniuje se veselje in koprnenje nebrojne množice.

Praporji vihajo veličastno po zraku; zdaj se nekoliko umirijo, a kmalu se dvignejo k višku, kakor da bi vzplávala krilata ptica pod jasno nebo. Le trenotek ne počiva to slavno znamenje velike zmage.

Sprevod se pomika počasi proti cerkvi nazaj. Vsakateremu se zdi to veselje prekratko; rad bi šel še dalje po ravnem polji za milim Zveličarjem. Marsikoga se hoče polastiti tôga, ko stopa po končanej slovesnosti proti domu in na tihem si želi, da bi mu podelil Bog milost, da bi mogel še mnogokrat prisoten biti pri tem sprevodu. — Dà, res veličasten in prijeten je tak prizor!

A ne samó človek, kateremu je podaril Stvarnik pamet in prosto voljo ter ga oblagodaril z nebrojnimi drugimi zakladi, časti svojega Odrešenika, temveč tudi vesoljno stvarstvo se veseli njegovega čestitljivega vstajenja.

V naravi se gibljejo nove moči,

V življenje pomlajeno vse se budí.

(*Krilan.*)

Skopnel je sneg, in led se je stajal. Blagodejni žarki zlatobraznega solnca so pogrnili pomlajeno naravo z novim, zelenim prtom. Log in livada, gozd in travnik sta se oblekla praznično. V najlepših bojah se vse lesketa. Brez broja evetic je priklilo v svojej nežnosti in raznobjojnej krasoti na dan, da se veselé skupno velikega praznika ter povekujejo to slovesnost. Snežnobeli zvončki pritrujejo tako veličastno; vijolice, šmarijnice, potočnice in zlatice poveličujejo z mnogobrojnimi drugimi sestricami v svojej skromnosti s tihim šumenjem in z blagodejno vonjavo vstajajočega Gospoda.

Oj to se v travi jásno blíska,

Po jarkih vse svitlo, zlató.

Stotisoč tam trobentie píska

Glasán pozdrav domov v nebo.

(*Gregorčič.*)

Na ravnih se dvigujejo ponosno visoka drevesa z novič ozelenelimi vejami, nakitenimi z najlepšim cvetjem. Kako lepi praporji so to v prostej naravi, katerim je podaril Stvarnik sam toliko krasôto!

In tudi drobne ptičice ne zaostajajo. Vrnile so se iz vročega juga nazaj v miljene rôdne kraje. Povsodi: v senčnih logih, na zelenopisanih livadah, ob bistrih potocih se sliši zvonki ptičji glas.

Na vrbi tik srebrnega vrelca sedi milotožno žvrgljajé drobna penica; v nizkem grmu preslavljá slavec dobrega Stvarnika in ne daleč od tod gostolí ponižna taščica, katerej odgovarja skrivenostno pepelasta črnoglavka. Na jablaní tam ščebetá pridna senica, iskaje kvarljivih gošenic, in živahni ščinkovec se skuša ž njo v umětnosti. Lehnokrila lastavica drobí, neprehomoma po zraku frfetaje, milo pesenco, in ljubka pastiričica skaketá veselo po kamenih ob deročej reki. Na širnej njivi v visokem žitu, obetajočem bogato žetev, prepelje drobna ptiča prepelica, in nad njo se vije v sinje nebó pevec skorjanec z najlepšimi pesnimi Stvarnika hvaleč in razveseljujoč človeško srce. —

Iz zastarelega ulja vzletí deloljubna bučela, ki je prespala vso zimo in brenčí čez pestre livade ter od cveta do cveta letajoč nabira sladkega medú. Prijazno se jej druži pisani metulj, zibajoč se, kakor zračni čolnič nad oživelovo naravo, ki se usidri na sleharnem cvetu. Nebrojni drugi hrosti, okrašeni s svetlimi, lesketa-jočimi se krili hité iz zemlje na oživljeno raván. —

Vesoljna narava se budí in veselí vstajenja nebeškega Zveličarja; vse ga slaví in opéva s svojimi glasovi. In ti, srečé, moreš-li ostati neobčutljivo pri takem splošnem radovanji? . . .

Primož Júteršek.

